

[Landbrugsministeren]

prisdisciplin på verdensmarkedet. Regeringen lægger samtidig vægt på, at der gennem bilaterale forhandlinger mellem EF og de store producentlande opnås aftaler, som sikrer en rimelig fordeling af tilpasningsbyrden.

I EF har den strukturelle overskudsproduktion bevirket, at de finansielle midler, der er til rådighed for landbrugspolitikken, er fuldt udnyttet, og især inden for kornsektoren og mælkesektoren er der problemer.

Det er regeringens opfattelse, at en tilpasning af landbrugsproduktionen inden for EF til en mere afbalanceret situation er nødvendig for at sikre den fælles landbrugspolitik fortsatte eksistens og for finansielt at give mere plads for den videre udvikling af Fællesskaberne. Det er en væsentlig dansk interesse at fastholde principperne i den fælles landbrugspolitik, men det kan i en overgangsperiode blive nødvendigt at gribe til utraditionelle midler – kvoteringsordninger, lagerafvikling og suspension af intervention.

Regeringen vil arbejde for en mere markedsorienteret politik. Det er generelt nødvendigt at føre en restriktiv prispolitik, men det vil samtidig være nødvendigt at bruge prispolitikken på en mere differentieret måde end hidtil. En aktiv prispolitik kan medvirke til omlægning af produktionen fra overskudsprodukter til varer, der er brug for, og som EF i dag importerer fra tredjelande, f.eks. proteinholdige foderstoffer. Produktionen vil i højere grad blive tilpasset forbrugernes efterspørgsel og derfor være med til at styre landmandens indsats i den rigtige retning. Samtidig må tilskyndelsen til alternativ anvendelse af overskudsproduktionen intensiveres yderligere.

Prispolitikken må imidlertid kombineres med andre foranstaltninger for at fremskynde tilpasningen. Direkte produktionsbegrænsende foranstaltninger, der tager de mindst rentable ressourcer ud af landbruget – de såkaldte marginaljorder – eller foranstaltninger, som tilskynder til produktionsomlægninger i den ønskede retning, vil blive nødvendige i væsentligt større omfang end i dag. Dette er en udvikling, som samtidig vil have gunstige miljømæssige konsekvenser. Det kan næppe undgås, at produktionsbegrænsning overgangsvis må sammenknyttes med kompensation for indkomstnedgang. Regionale og sociale problemstillinger må løses uden for prispolitikken.

Af hensyn til landmændene og for at undgå risiko for, at der opstår nye nationale støtteordninger, bør omstillingen forløbe som en gradvis proces.

Den landbrugspolitiske strategi.

Hvordan disse mange nye impulser vil indvirke på dansk landbrug i de kommende år er naturligvis overordentlig usikkert. Resultatet vil variere for de forskellige produkter, men det er mest sandsynligt, at der som helhed ikke bliver mulighed for vækst i produktionen i den traditionelle forstand, og det er også realistisk at gå ud fra, at priserne på landbrugsvarer vil vokse langsommere end priserne på andre varer.

Landbrugerhvervet og den enkelte landbofamilie står således over for en lang række udfordringer, som nok kan gøre nogle betænkelige. Det er imidlertid regeringens opfattelse, at der fortsat vil være behov for et aktivt og handlekraftigt landbrugerhverv af mindst samme omfang som i dag. Med respekt for de naturlige ressourcer skal der skabes rammer og forudsætninger for et offensivt landbrug, som bygger på en kombination af moderne teknologi, idérigdom og købmandskab.

Det offentlige kan give erhvervet en håndsrækning i denne proces, men viljen og evnen til omstilling og fortsat vækst må komme fra erhvervet selv.

Samfundet har en åbenbar interesse i, at valutaindtjeningen i landbruget forbedres, og landmanden har behov for at konsolidere indtjeningsforholdene af hensyn til sin bedrifts udvikling.

For at forene de to hensyn og imødekomme ønsket om større miljøhensyn er der behov for øget indsats og omstilling både i erhvervet og ved udformningen af landbrugspolitikken. Mulighederne ligger ligefor. Det er bedre udnyttelse og tilrettelægning af landbrugsproduktionen, og der er især tre områder, hvor erhvervet og det offentlige må målrette indsatsen, hvis hastigheden i tilpasningsprocessen skal øges:

(1) Øget forædling, produktudvikling og markedsføring.

Det er stadig en væsentlig del af den danske landbrugseksport, der består af råvarer eller standardvarer, og der er betydelige uud-